

נוטל פרק אחד ועשרים שבת

קמב.

עין משפט נר מצוה

ד א מיי ומגן עש וטו"ע
 ע"ס
 ב ג מיי פ"ח מ"ג שנת
 ה ד ע"ס ופ"ח הלכה ע"ו
 ו ד טו"ע פ"ח א"ח ע"ה
 טע"ף ה'
 ז ה מיי פ"ה ע"ס ה'
 טו טו"ע פ"ח א"ח ע"י עט
 טע"ף ז'
 ח ו מיי ע"ס טו"ע ע"ס
 טע"ף ז'
 ז ט ה י מיי ע"ס הלכה
 כ:
 י ב מיי פ"ג ע"ס הלכה ט
 ובלקט ע"ו
 יא ל מיי פ"ג מ"ג
 ממונת ה' ג
 יב מ ע"ס הלכה ו'

מוסף רש"י

מדמנת בתרומת דראי
 ש"ס נפלה סאה מן הדמנת
 לנקוט חזר וז"ל ע"ס מהא
 סאה לב"ג סאה ז', וכלן אסורין
 (תמורה יב.) אלא לפי
 חשבון, לפי מה שיש מונח
 כסא"ה וז' של דמנת צעין
 מהא שיעורין מן החולין, אבל
 מהא שפ"ח לב' סאה ז', כגון ע"ס
 נפלה מחולין סאה של מונח
 לתוך כ"ג סאה ז' חולין
 דמנתו ועכ"ל כל סאה וסאה
 שיש שם חי אחד מביד שבו
 מונח, והיינו לג' מונחה
 בכל סאה וסאה, אם חזרה
 ונפלה סאה מאותו מונח
 לתוך חולין אחרים, אם יש
 צע"ס ונפלה לג' חולין אחרים
 על חולין נוספים ע"ס עשרים
 ונפלה לג' חולין נוספים וז'
 ומנחתם את לג' בתרומה (שם).

מוסף תוספות

א. ויניחם בתוך כלי אחר.
 מ"ס הל"ט ב. גבי תרומה מ"ס
 האמר רב חסדיא. מ"ס
 הל"ט ג. א"צ' דברוקמין
 לה גמי בפירות המטמאים.
 מ"ס הל"ט ד. כגון
 השהורה מונחת בסלים
 קטנים בעצמה וכן
 המבאה ואותם סלים
 מ"ס הל"ט.
 ה. והוא סלים של תהורה
 למעלה סלים של תמאה.
 מ"ס הל"ט ו. והיה
 ע"ג קרקע. מ"ס הל"ט.
 ז. שהפירות והתבואה מונחים
 יחד. מ"ס הל"ט ח. בהא
 לא מטרודין ל"י ליקח
 וכו'. מ"ס הל"ט.

רבינו הגנאל (המשך)

אין המדומע מדמע אלא
 לפי חשבון, פי' סאה
 שנפלה לחמשים סאין
 ונפלה סאילו החמשים סאין
 לפחות חמשים מדמנת,
 אבל אם נפלה סאה לשישים
 סאין עולה לפי שאילו היה
 סאה במאה סאין ואחת
 היה חשבון. עולה. והוזנו עוד
 לחקשות, אימור דשמעת
 ליה ל"י אלעזר שחשב
 מבבל מ"ג סאין הל"ה
 הסאה האחת שנפלה ל"י
 סאין אחרות תרומה כולה,
 ומדמנת עד מאה ואחת
 להוציא, לקולא לתקן
 בשבת מי שמעת ליה, ולא
 ופירקני פירוק אחר
 והוא, ר' יהודה סבר ליה כ"ר
 שבעין דתני סאה של
 תרומה שנפלה למאה חולין
 ונדמנת, ולא הספיק
 להגבירה עד שנפלה
 האחרות הרי זו אסורה, ור'
 שבעין מתי. ת"ק סבר כיון
 שלא הגבירה נמצא שנפלה
 ב' סאין למאה סאין ואין
 עולין כי פחות ממאה הן.
 ור' שמעון סבר מאותה העת
 שפלה סאה תרומה למאה
 חולין והורי המאה ושאר
 חולין בחכשין, וסאה אחת
 בתוך תרומה, התרומה היא
 אסורה בלבד, וכשנפלה
 אחר כן עוד סאה אחת
 תרומה עליה, על מאה
 חולין נפלה ועולה כ"ר.
 ופירקני לה ורברים פשוטים
 הן. והדרן ור' ור' ור' ור'
 יהודה דמתניתין כ"ר שמעון

ונשדיניהו לפירי ונשדייה לאבן. ואם תאמר גבי קטן נמי
 נשדייה לאבן מידו ואמאי שרי לנטוליה ע"ס האבן
 וי"ל אם ישלכו מידו יאעק התינוק ויבכה וא"ת מ"ש דלא שרינן לנטול
 תינוק אלא כשיש לו גיעושין מיצטל אבן אגב מינוק כמו שהיא
 בטלה אגב ככללה מלאה פירות וי"ל
 דאינו צריך כל כך טלטול התינוק
 וא"ת אפילו אין הכלכלה מלאה
 פירות מיצטל אבן אגב כי הכי
 דבטלי צפ"צ דבינה (דף כ"א): שירי
 הכוס אגב הכוס אי לאו דאיסורי
 הנאה וינהו וי"ל שאני שירי דגרעיני
 יותר מדלי ונטלו טפי וכן י"ל מתוך
 שמעתא גופה דבינה כמו שפירשמי

לעיל צפון כירה (דף מו. ד"ה הוה):
 ונשדיניהו לפירי ונשדייה לאבן
 ב' וא"ת מכל מקום
 ינקטינהו לפירי צד"ס ויניח האבן בכלכלה
 והא אמרינן לקמ"ל לא ענו אלא שטוריה
 למטה וטמאה למעלה אבל טהורה למעלה
 וטמאה למטה שקל לה לטהורה ושקל לה
 לטהורה והיינו על כרחך צד"ס דלי וי"ל
 לה ככלי א"כ גם צמאה למעלה ליה
 לזרקה ככלי אלא שמע מינה דשקל לה
 צד"ס וא"ת הכי נמי לשקטינהו לפירי
 צד"ס וי"ל דמייירי שפי הכלכלה לר הוא
 ואינו יכול להכניס שם ידיו אי נמי וי"ל
 דהיא לנקט מייירי צמורה היא ככלים
 קטנים בתוך הקופה שקל דרך הניח
 טמאה וטהורה ביחד אלא ששקל זה כפני
 עלמו זה כפ"ע וי"ל והכי מני שקל לטהורה
 שהיא למעלה צד"ס אבל ככלכלה דהא
 אין כאן כלים ולא מני נקט להו צד"ס
 סין יפול לחר"ל והשאה לא לזכרנא לשינוא
 קמ"ל דפירות והדר שקל לפירי ושקן
 עממה הו' דופן ככלכלה אפי' הו' עדי
 לפירות ולאקן והדר שקל לפירי ושקן
 לאבן לא הו' גמלי לאמתיכו כיון
 שהכלכלה פחותה ע"ס שהאבן נעשה לה דופן.
 והא דלא קאמר אלא לפי שלא הוכרז
 אמורא לעיל א"ר השאה י' להעמיד
 נמי צפירות המיטנפין דל"כ וכל
 להשליך מעט צקקע והלוין ככלכלה
 מעט מעט כמה שחולק להחזיק עד
 מקום הפתח מ"ר:

הכא נמי בפירות המיטנפין.
 וא"ת אכתי יטלס צד"ס
 ויניחם בתוך כלי אחר או גבי
 טבולא או ע"ג סודר דמנוח כסמון
 גבי תרומה דאמר רב חסדיא לא שנו
 אלא שטהורה למטה וטמאה למעלה
 אבל טהורה למעלה וטמאה למטה
 שקיל לטהורה ושקיל הטמאה וע"ג
 דמוקמינן נמי צפירות המיטנפין וי"ל
 דהתם מייירי כגון שטהורה מונחת
 בסלים קטנים צפני עממה וכן
 הטמאה ואותם סלים מונחים בתוך
 כלי אחד גדול והיו סלים של טהורה
 למעלה וסלים של טמאה ליכול ליקח
 סלי טהורה ולהניחם ע"ג קרקע אבל
 אם מונחת זו על גב זו בלא שום
 כלי כי הכא שהפירות מונחים ביחד
 זהא ודאי לא אמר שצ"ק לה לנטמאה
 ושקיל לה לטהורה. מ"ר:

שנפלה פחותה מ'ק' חולין.
 מכאן משמע דתרומה
 עולה באלה ומאה ע"ס האיסור וש"י
 לא פירש כן צפרק גיד הנשה (חולין דף
 ט"ז): גבי כל איסורין שצמורה צמאה
 דלפירי שיעמו לא אחי' מסקנא הכיני'
 שאוכל
 והא

אחי לאחיי. וטעמא לאו משום טלטול הוא דלפילו לאחוזו צד"ס
 והתינוק מהלך צרגליו אסר ליה רבא דילמא נפיל ואחי לאחוי וכוין
 דלאו סכנת נפש היא לא שרו ביה טלטול: **סניא כווסיה דרבא.** דמי
 נקט לה עליון כמאן דלפקא תחתון גופיה דמי ומימי' ופנדלו
 וטעושו בידו. צקומו שלא כדרכך
 מלבוש: **המוציא אדם וכלו עליו.**
 מלבוש צהן: **וטעושו צד"ס.**
 צלצבעותי מדלג תנא צד"ס כדנקט
 רישא: **פטור.** דבגדיו בטלי לגביה
 ועליו הוא פטור כרבי נתן: ואילו
הווציא כמות ספק. שהיה אותו
 צריכה לגופה פטור עליה.
 עליון לחוז צהן ולא מלבוש מידי הנושא
 והיינו כרבא: **סניא ככלכלה בסים.**
 והיא עממה תאסר: **מלאה פירות.**
 דעיקר נעשית בסים לפירות הלך
 אבן מיטלטלת אגב כלי ופירות שהיא
 מותר: **וינקטינהו צד"ס.** ילקטם מעל
 הארץ צד"ס ויחזירם לכלכלה ויטלטלם
 ולמה המירו אבן לנטול אגב כלי
 ופירות: **צפירות המיטנפין.** צפירות
 מבושלין ורכין מאד כגון תאנים
 ותמרים ועצים שאם ישליכם לארץ
 יטפפו: **ונערינהו נעורי.** עד שיתכללו
 הפירות מן הארץ לתוך הכלכלה
פחוטה. שנפחת דופנה או שוליה:
וטמאה למעלה. והוא צריך לטהורה
 ואינו יכול לטול הטמאה צד"ס לפי
 שהיא מוקפה לפיכך יטלטל הכל עד
 השלחן ושליך הכל עליו וטול
 הטהורה: **לישנינהו.** לארץ כולן:
ולינקטינהו. לטהורה צד"ס ויחזירנה
 לכלכלה: **מסני' לצורך גופו.** שצריך
 לטהורה לגופה לאכולה הלך אי
 לטהורה לטהורה למטה לא שרו ליה
 לנטוליה לטמאה אלא שקיל לטהורה
 וממני לה לשלחן: **צריינא לצורך**
מקומו. שצריך למקום הכלי וע"כ
 כולו הוא צריך לטולו משם ושרו ליה
 רבנן לנטול הא' אטו הא': **ומאי**
דוחקיה כו'. דלצטרך למימר לא
 שנו אלא שהטמאה למעלה לשצקי
 כדקס"ד צין שטמאה למעלה צין
 שטמאה למטה ולוקמי צצריך למקומו:
אלא לצורך גופו. שצריך לכך כשכ
 עליו שם ולא נסלקו לפיכך לא המירו
 לו לטולו ע"ס הנעוה אלא מנערו
 צמקומו אבל צריך למקום הכר
 מנטול הכל צידה: **ומדסיפא כו'**
רישא נמי לצורך גופו. הלך אי הוה
 טהורה למטה לא הוה שרי ליה
 לנטוליה טמאה דקדקתי גבי מעות
 מנערו ונפלות ומנטולת הימרה
 לחודיה: **הא קממקן.** שצמיה לדי
 הימרה ונגזר ביה אטו תיקון שע"י

מ"א איריא אבן אפילו דינר נמי אלמא אמר
 רבא אלא שנו אלא אבן אבל דינר אסור
 אבן אי נפלה לה לא אחי אבחה לאיתוי
 דינר אי נפיל אחי אבחה לאיתוי תניא כוותיה
 דרבא דהמוציא כליו מקופלים ומונחים על
 כתפו וסנדליו וטבעותיו בידו חייב ואם היה
 מלבוש בהן פטור: **המוציא אדם וכלו עליו**
וסנדליו ברגליו וטבעותיו בידו פטור ואילו
הוציא כמות שהן חייב: ככלכלה והאבן
 בתוכה: **ואמאי תיהו ככלכלה בסים לדבר**
האסור אמר רבה בר בר חנה אמר ר' יוחנן
הכא בכלכלה מלאה פירות עסקינן
ולישדיניהו לפירי ונישדי לאבן וינקטינהו
נעורי א' אמר רב חייא בר אשי אמר רבא א' **הכא**
בכלכלה פחותה עסקינן דאבן גופה נעשית
דופן לכלכלה: **ימטלטלין תרומה וכו'.** אמר
 רב חסדיא לא שנו אלא שטהורה למטה
 וטמאה למעלה אבל טהורה למעלה וטמאה
 למטה שקיל ליה לטהורה ושביק ליה
 לטמאה וכי טהורה למטה נמי לישדיניהו
 ולינקטינהו אמר רבי אלעי אמר רב בפירות
 המיטנפין עסקינן מיתבי מטלטלין תרומה
 טמאה עם הטהורה ועם החולין בין שטהורה
 למעלה וטמאה למטה בין שטמאה למעלה
 וטהורה למטה תיובתא דרב חסדיא אמר
 לך רב חסדיא מתניתין לצורך גופו ברייתא
 לצורך מקומו מאי דוחקיה דרב חסדיא
 לאוקמי מתניתין לצורך גופו אמר רבא
 מתני' כוותיה דרייקא דקתני סיפא מעות שעל
 הכר מגער את הכר והן נופלות ואמר רבה
 בר בר חנה אמר רבי יוחנן לא שנו אלא
 לצורך גופו אבל לצורך מקומו מטלטלו
 ועודן עליו ומדסיפא לצורך גופו רישא נמי
 לצורך גופו: **רבי יהודה אומר אף מעלין**
וכו': ואמאי יהא קא מתקן רבי יהודה כו'
אליעזר סבירא ליה דאמר תרומה בעינא
מחתא א' דתנן סאה תרומה שנפלה לפחות
 במאה ונדמעו ונפל מן המדומע למקום אחר
 רבי אליעזר אומר מדמנת בתרומת ודאי
 וחכמים אומרים אין המדומע מדמע אלא
 לפי חשבון אימור דשמעת ליה לחומרא
 לקולא מי שמעת ליה אלא הוא דאמר
 כר"ש כדתנן א' סאה תרומה שנפלה למאה
 ולא הספיק להגביה עד שנפלה אחרת הרי
 זו אסורה ור"ש מתיר וממאי דילמא התם
 בהא קמיפלגי דתנא קמא סבר אע"ג דנפלו
 בזה אחר זה כמאן דנפל בבת אחת דמי
 והא לחמשין נפלה והא לחמשין נפלה ור"ש
 סבר קמייתא בטול במאה והא תיבטיל
 במאה וחד אלא הוא דאמר כרבי
 שמעון בן אלעזר דתניא ר' שמעון בן
 אלעזר אומר צנות עיניו בצד זה ואוכל מצד אחר ומי סבר ליה כוותיה
 והא

א) ס"א אלה, ב) סמיות
 פ"ה מ"ו מורה י"ב ע"ג
 א) סמיות פ"ה מ"ג ע"ג
 ד) צמיות נט. ע"ש מ"ס
 ד"ה חמשה וע"ס ממונת
 נה. ד"ה חמשה, ט) קמ"ה
 ספרי פסחה, ו) ויני' מ"ס
 חולין ט: ד"ה א'.

רבינו הגנאל

משום כ"ס, תיניק מת וביס
 תלוי בו בצדו פטור. פי'
 תינוק מת לקברו והכ"ס
 עמו, כדאמר ריש לקיש
 פטור היה ר' שמעון במצוה
 את המת לקברו. והלכתא
 כרבא דקאי כ"ר שמעון
 דסבר כל מלאכה שאינה
 צריכה לגופה פטור עליה.
 ובפרק יציאות השבת
 אוקימנא לא דחני ב' שבת
 שיצא בכיס שלו בשבת
 פטור כ"ר שמעון, צד"ס
 מלאכה שאינה צריכה
 לגופה פטור, ולא תימא
 למה צריכה לגופה כיון
 מר לעשות טס וכו'
 להגיה, אלא אפילו כ'
 לחפור בו ר"ת לקרוא בו,
 מלאכה שצריכה לגופה
 היא, וכי לא פטר ר' שמעון
 אלא מלאכה שאינה צריכה
 לגופה אבל מלאכה
 שצריכה לגופה אפילו ר'
 שמעון מתייר.

ותניא כרבא המוציא לים
 מקופלין ומנחין לו על
 כתפיו וסנדליו וטבעותיו בידו
 חייב, ואם היה מלבוש בהן
 פטור. המוציא אדם וכלו
 עליו וסנדליו ברגליו
 וטבעותיו בידו פטור, שאילו
 הוציא כמות שהן חייב,
 והלכתא כוותיה. מתי'
 מטלטלין תרומה טמאה
 עם הטהורה. אוקימנא רב
 חסדיא למתניתין הא
 בשטהורה למטה וטמאה
 למעלה. ואותבתינהו
 מטלטלין תרומה טמאה עם
 הטהורה וטמאה למעלה
 טהורה למטה וטמאה
 למעלה ויבין טהורה למעלה
 וטמאה למטה. ופירקין כו'
 חסדיא מתניתין לצורך גופו
 כד' לאכול, שניא מתוך לו
 לנטולו אלא הראוי לו
 לאכול. וברייתא לצורך
 מקומו שצריך לנחת
 הקוסם לבית המדרש או
 לארוחין שמוחר לו לטלטל
 לצורך מקומו אפילו מה
 שאינו ראוי לאכילה.
 ואמרינן מאי דוחקיה רבי
 חסדיא לאוקמי למתניתין
 לצורך גופו. אמר רבא
 דמתני' ר' יהודה אומר אף
 מעלין א' המדומע מדמע
 אלא שנו אחרים כי תראה
 שפלה בחולין ודימעה,
 מעלין אותה אם יש שם
 מאה ואחד, ואקשינן אמאי
 והא קא מתקן סיבאלא בשבט
 עושה מעשה שצמיה
 ופירקני ר' יהודה דאמר כי
 מעלין את המדומע כו'
 אליעזר סבירא ליה דאמר
 תרומה בעינא מחתה. פי'
 תרומה שנפלה בחולין אי
 מחשבינן אותה שנתערבה
 בכל החולין אלא כאלו
 נתנה במקום אחד היא,
 וכשנטל ממאה ואחד סאין
 סאה ונא אומרינן כי היא היא
 התרומה. אבל שאר החולין
 מתוקנין היו מקודם, ולא
 היה אסור אלא זו הסאה
 שנפלה במקום התרומה
 שנפלה בלבד, דתנן סאה
 של תרומה שנפלה לפחות
 במאה ונדמעו ונפל מן
 המדומע למקום אחר, ר'
 אליעזר אומר מדומע
 בתרומה ודאי. פי' סאה
 תרומה שנפלה לתוך
 חמשים סאין חולין, ועד
 נפלה סאילו החמשים ואחד
 סאין סאה לשישים סאין חולין,
 צמיה היא שנפלה בששים
 האחרונים לפי שאין המדומע עולה אלא באחד ומאה ואין באחד מן מאה בעת נפילתה בהן. והכ"א

בן אלעזר דאמר נתון עיניו בצד זה, וזה, כלומר מחשב להוציא התרומה מצד זה ואוכל מצד זה, ש"מ כי התרומה מחתא במקום אחד, ואקשינן וכי ר' יהודה כ"ר שמעון בן אלעזר סבירא ליה